

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om domstolsprøvelse af enerumsanbringelse under afsoning.

Af Line Barfod (EL) og Søren Søndergaard (EL).
(Fremsat 8/1 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Efter beslutningsforslaget fra Enhedslisten opfordres regeringen til i indeværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og administrative ændringer, således at alle enerumsanbringelser under afsoning ud over 3 måneder i træk eller over 6 måneder inden for et år skal kunne indbringes for en domstol.

Indledningsvis vil jeg sige, at langt de fleste tvangsmæssige udelukkelse fra fællesskab, som er den terminologi, der anvendes efter straffuldbyrdelseslovens ikrafttræden, afsluttes inden for 14 dage. I 2000 blev der truffet bestemmelse om udelukkelse fra fællesskab i 742 tilfælde. Godt 80 pct. af disse udelukkelse blev bragt til ophør inden for 14 dage, og kun i ca. 3 pct. af udelukkelse var varede anbringelsen i over 28 dage.

Når der er truffet beslutning om udelukkelse fra fællesskab, skal afsoningsinstitutionen mindst én gang om ugen overveje spørgsmålet om helt eller delvis at bringe udelukkelsen til ophør.

Hertil kommer, at der ved udelukkelse fra fællesskab i over 4 uger skal ske indberetning til Direktoratet for Kriminalforsorgen, og herefter skal indberetning ske efter hver efterfølgende 4-ugers-periode. I de gældende regler er der altså allerede indlagt en central prøvelse af de langvarige udelukkelse fra fællesskab.

Spørgsmålet om, hvilke sagstyper der skulle være omfattet af den særlige adgang til udvidet domstolsprøvelse i straffuldbyrdelsesloven, blev nøje overvejet i forbindelse med forberedelsen af loven. Justitsministeriet vurderede, at afgørelse om udelukkelse fra fællesskab af indsatte under afsoning ikke skulle være omfattet af den særlige domstolsprøvelse. Ved afgrænsningen blev der lagt vægt på, at afgørelse om udelukkelse af indsatte fra fællesskab under afso-

ning er begrundet i hensynet til opretholdelse af orden og sikkerhed i Kriminalforsorgens institutioner, og at en beslutning om udelukkelse fra fællesskab i vidt omfang beror på en kriminalforsorgsmæssig vurdering.

Indgrebet er fremadrettet og har bl.a. til formål at hindre, at den dømte begår kriminalitet under afsoning eller undviger.

Der er ofte tale om skønspregede afgørelser, der træffes ud fra et indgående kendskab til miljøet i den pågældende institution. Det er derfor ikke fundet rigtigt at lade afgørelse om udelukkelse fra fællesskab være omfattet af den særlige adgang til domstolsprøvelse. De afgørelser, der er omfattet af straffuldbyrdelseslovens regler om domstolsprøvelse, er navnlig afgørelser, som har lighed med straffesager.

Jeg vil også gerne understrege, at det forhold, at afgørelse om udelukkelse fra fællesskab ikke er omfattet af den særlige adgang til domstolsprøvelse efter straffuldbyrdelsesloven, ikke er ensbetydende med, at afgørelserne slet ikke kan påklages. Afgørelser om udelukkelse fra fællesskab under afsoning kan både påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen og indbringes for Ombudsmanden.

Desuden er der naturligvis også mulighed for at lade afgørelsen indbringe for domstolene efter den almindelige regel om domstolskontrol i grundlovens § 63. Dette skete f.eks. for nylig i en konkret sag.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Direktoratet for Kriminalforsorgen i foråret 2001 nedsatte en arbejdsgruppe med henblik på at overveje, i hvilket omfang de ændrede regler for isolationsfængsling burde have en afsmittende virkning på reglerne om udelukkelse fra fællesskab under afsoning.

Arbejdsgruppen har for kort tid siden afgivet en indstilling til mig. I indstillingen peger arbejdsgruppen bl.a. på, at der er en række afgørende forskelle mellem varetægtsfængsling i isolation og udelukkelse fra fællesskab under afsoning. Varetægtsarrestanters situation er i modsætning til indsatte, der afsoner en idømt fængselsstraf, på flere områder karakteriseret af uvished, f.eks. med hensyn til udfaldet af deres dom. Indsatte, som udelukkes fra fællesskab, udgør en udvalgt gruppe af afsonere, hvis afsoning er relativt problematisk, og de indsatte har mere umiddelbart indflydelse på deres situation, f.eks. ved at ændre på den adfærd, som har ført til udelukkelse fra fællesskabet.